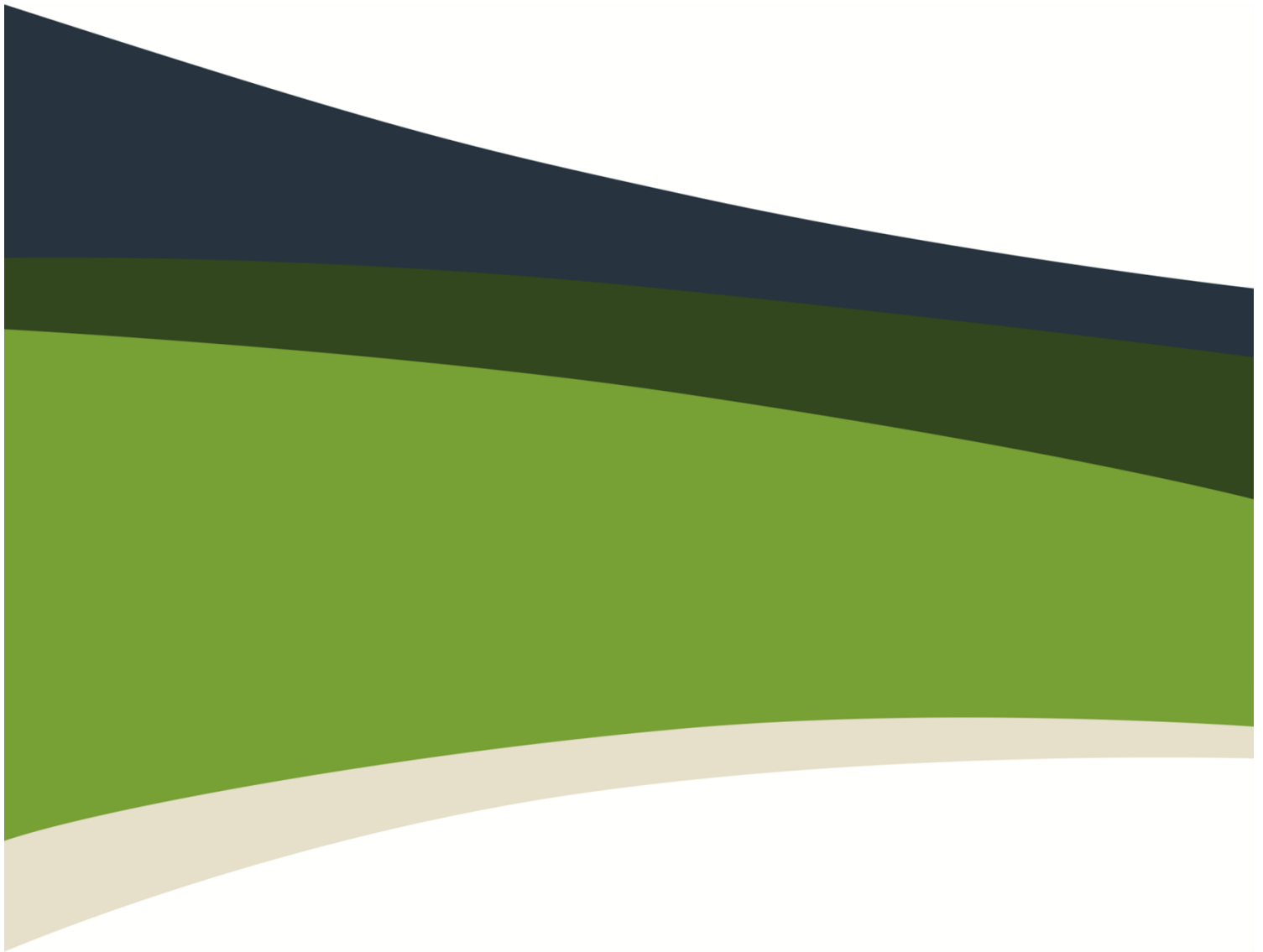

Startnotitie Cultuurbeleid Wassenaar 2021-2024

1. Inleiding

Deze startnotitie vormt het begin van het proces om te komen tot het cultuurbeleid van de gemeente Wassenaar voor de periode 2021-2024. De startnotitie gaat in op de uitgangspunten, kaders, rollen en planning. Het vaststellen van deze startnotitie is de eerste stap om te komen tot het cultuurbeleid voor de gemeente Wassenaar voor de periode 2021-2024.

Kunst en Cultuur hebben verschillende waarden en zijn voor iedereen in meer of mindere mate van belang. Kunst en Cultuur zijn ook alom aanwezig al zijn wij ons daar niet altijd van bewust. Ze hebben het vermogen om ons te inspireren, te prikkelen, vragen op te roepen of aan te zetten tot een andere manier van denken, of om ons simpelweg te laten genieten. Kunst en cultuur zijn van alle tijden én maken onderdeel uit van de stroom van de algemene ontwikkelingen. Het beleid voor de periode 2021-2024 borduurt voort op de in het huidige beleid reeds ingezette lijn van 'Meedoen' en stimulering van meer samenwerking en ontwikkeling. Daarmee sluit het aan bij de meer algemene beleidstrend. Daarnaast bieden diverse nieuwe ontwikkelingen en de beleidsevaluatie handvatten voor het aanbrengen van accenten voor een actueel cultuurbeleid.

1.1 Aanleiding

Aanleidingen om het cultuurbeleid opnieuw te bekijken zijn:

- De huidige cultuurnota bestrijkt de periode 2017-2020 en loopt daarmee af;
- Van het huidige cultuurbeleid is een evaluatie aangekondigd; deze beleidsmatige evaluatie biedt handvatten voor het komende te formuleren beleid;
- In 2020 wordt nieuw gemeentelijk subsidiebeleid geformuleerd. Dit is van belang omdat subsidie een middel is om vorm te geven aan cultuurbeleid;
- Er komt nieuw landelijk cultuurbeleid per 2021; in opmaat daartoe is er extra aandacht voor regionale samenwerking (Cultuuranker); Een proeftuin waarin in Wassenaar het in gezamenlijkheid vormgeven aan een cultureel programma centraal staat.
- In de strategische agenda Wassenaar 2030 wordt onder andere aandacht gevraagd voor de eigenheid van het dorp. Dit schept deels kaders voor het cultuurbeleid dat mede invulling kan geven aan deze eigenheid.

1.2 Beoogd resultaat

Doel is te komen tot een beleidsplan cultuur dat inzicht geeft in de volgende elementen:

- Wat is kunst en cultuur?;
- De waarde van kunst en cultuur;
- Het cultuuraanbod in Wassenaar;
- Voornaamste (beleids-)ontwikkelingen cultuur, landelijk, regionaal en lokaal;
- Rol van de overheid, de gemeente en inwoners;
- Beoogde doelstellingen cultuur gemeente Wassenaar 2021-2024;
- Budget, capaciteit en activiteiten die aan de realisering van de doelstellingen bijdragen.

2. Kaderstelling

2.1 Uitgangspunten en beleidskaders

2.1.1 Uitgangspunten

Voor de totstandkoming van het cultuurbeleid voor de periode 2021-2024 worden vijf uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten vormen zowel vertrekpunt als richtlijn voor het beleid en zijn als volgt:

1. *Actueel*: het beleid speelt in op relevante en actuele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het nieuwe landelijk cultuurbeleid per 2021 en de strategische agenda Wassenaar 2030;
2. *Continue*: het beleid borduurt voort op de in het huidige beleid reeds ingezette lijn van 'Meedoen' en stimulering van meer samenwerking; De beleidsevaluatie biedt daarnaast handvatten voor het (ver)leggen van accenten;
3. *Samenhangend*: het beleid houdt rekening met andere relevante beleidsplannen, ontwikkelingen en afspraken zoals onder meer het nieuwe subsidiebeleid;
4. *Compact*: het beleid voor de periode 2021-2024 wordt zo compact, duidelijk en toegankelijk mogelijk gevat.
5. *Flexibel*: er is aandacht voor toekomstige initiatieven uit de samenleving waarbij we binnen de kaders van het cultuurbeleid in pilotvorm denken in mogelijkheden.

2.1.2 Beleidskaders

Zoals gezegd borduurt het nieuwe beleid voort op de in het huidige beleid reeds ingezette lijn van 'Meedoen' en stimulering van meer samenwerking. Dit sluit aan bij een meer algemene beleidstrend. Daarnaast bieden de beleidsevaluatie en alle andere nieuwe ontwikkelingen handvatten voor het (ver)leggen van accenten. In de huidige beleidsperiode (2017-2020) is het cultuurbeleid ingericht aan de hand van drie pijlers:

1. Meedoen: participatie centraal
2. Verbinden: een breed en divers cultuuraanbod
- 3: Versterken: cultuur, een economische kracht!

De huidige gemeentelijke doelstellingen op het gebied van kunst en cultuur vinden hun weerslag onder alle drie de pijlers:

- Mensen inspireren;
- Bijdragen aan een hoogwaardig leefklimaat in Wassenaar;
- Dicht bij huis een goed kunst en cultuuraanbod stimuleren;
- Lokale kunst en cultuur stimuleren;
- Een divers aanbod voor bezoekers en bewoners van Wassenaar.

De mate van herijking van deze pijlers, doelstellingen en beleid voor de komende periode is afhankelijk van een aantal zaken:

1) Uitkomst evaluatie van het huidige cultuurbeleid (2017-2020);

Een evaluatie van het huidige beleid geeft input voor de actualisering van het beleid voor de komende periode. In de evaluatie is stilgestaan bij de volgende vragen en onderwerpen:

- Wat is de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van het beleid 2017-2020?;
- Wat ging er goed en wat kan beter?;
- Zijn er zaken die in het huidige beleid worden gemist, of juist niet?;
- In welke mate heeft het beleid invloed gehad op de cultuur in Wassenaar?;
- Budget en capaciteit cultuurbeleid.

Culturele stakeholders in Wassenaar worden bij de evaluatie betrokken. De conclusies en eventuele aanbevelingen uit de evaluatie worden meegenomen als input voor het beleid voor de periode 2021-2024.

2) Relevante ontwikkelingen en beleid

Het cultuurbeleid 2021-2024 houdt rekening met andere beleidsplannen, programma's en afspraken zoals bijvoorbeeld de uitvoeringsplannen in het Sociaal Domein, het Coalitieakkoord en het Programma Wassenaar 2030. Daarnaast is het nieuwe subsidiebeleid van belang voor het cultuurbeleid. Een aantal relevante afspraken en ontwikkelingen wordt hieronder nader toegelicht:

Realisatie van Programma Wassenaar 2030 en coalitieakkoord

Door de kaders van het cultuurbeleid te enten op uitgangspunten van Programma Wassenaar 2030 en het coalitieakkoord draagt het cultuurbeleid bij aan de realisatie van de daarin opgenomen doelstellingen.

Gelet op de strategische agenda Wassenaar 2030 ligt het voor de hand dat ook in de komende periode het thema 'Meedoen' een belangrijke component voor het beleid wordt. Daarnaast is er daar waar nodig of gewenst in het beleid aandacht voor specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld: ouderen, jongeren en 'expats' of 'internationals' zoals we ze tegenwoordig noemen. Ook ontwikkeling door cultuur is een belangrijk element.

Landelijk Cultuurbeleid en Cultuuranker

Vorbereiding op nieuw landelijk cultuurbeleid heeft onder meer geleid tot een Regioprofiel Haaglanden. Onderdeel van dit profiel is de proeftuin Cultuuranker-methodiek.

De gemeente Wassenaar benut de proeftuin om in lijn met het coalitieakkoord, inwoners en instellingen te stimuleren om meer in gezamenlijkheid Cultuur in Wassenaar vorm te geven.

Ervaringen uit deze proeftuin worden meegenomen in het nieuwe cultuurbeleid.

Besluitvorming over deelname aan de landelijke deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit vindt plaats in 2020 en wordt meegenomen in het cultuurbeleid voor de periode 2021-2024.

Nieuw subsidiebeleid

In maart is de startnotitie subsidiebeleid Wassenaar 2021-2024 vastgesteld. Besluitvorming over het subsidiebeleid is uiterlijk 8 juni 2020 voorzien. Daarbij is subsidiebeleid geen doel op zich en staat niet op zichzelf. Het is één van de middelen om ambities te verwezenlijken, onder meer en juist ook op het gebied van cultuur.

Paauw en Warenar

Zowel Raadhuis De Paauw als theater de Warenar spelen een rol van belang in de cultuur van Wassenaar. Zo herbergt Raadhuis De Paauw een deel van de gemeentelijke kunstcollectie en hebben er op De Paauw culturele activiteiten plaatsgevonden als tentoonstellingen en concerten. Hoewel ten aanzien van beiden een separaat besluitvormingstraject speelt, komen deze onderwerpen ook in de beleidsperiode 2021-2024 voor cultuur, aan de orde.

3) Couleur locale

In sommige opzichten is Wassenaar gelijk aan ieder ander dorp in Nederland, maar in andere opzichten is Wassenaar dit ook niet. Enkele in het oog springende aspecten die van Wassenaar een niet-gemiddeld dorp maken zijn onder meer: het aantal kunstenaars en kunstkeners, een uitgebreide gemeentelijke kunstcollectie en de aanwezigheid van Museum Voorlinden: een prachtig particulier museum van wereldformaat. Daarnaast zijn veel culturele organisaties in Wassenaar betrokken bij de proeftuin cultuuranker. In deze proeftuin wordt bekeken hoe meer in gezamenlijkheid aan het culturele programma in Wassenaar vorm kan worden gegeven. Onder meer onderzoeken die ten aanzien van 'het kenmerkende' van Wassenaar zijn verricht, zoals bijvoorbeeld het 'Dorpsprofiel Wassenaar' worden als input voor de nota gebruikt.

4) Afbakening cultuurbeleid

Kunst en cultuur zijn veelomvattende terreinen. Met een aantal nauw verwante of van belang zijnde sectoren als: cultureel erfgoed, economie, recreatie en toerisme en media- en accommodatiebeleid bestaat in meer of mindere mate een relatie met cultuurbeleid. Het zijn ook op zichzelf staande beleidsterreinen met al dan niet aparte beleidsdocumenten waarin het beleid voor dat terrein is vastgelegd. Deze onderwerpen komen in het komende cultuurbeleid daarom meer zijdelings aan de orde. Daar waar dit relevant is wordt er uiteraard dieper op de materie ingegaan.

2.2 Financieel kader, rollen en bevoegdheden

2.2.1 Financieel kader

Met het vaststellen van de begroting 2020-2023 in november 2019 is een groot deel van het financiële kader voor het cultuurbeleid vastgesteld. Het nieuwe cultuurbeleid wordt uitgewerkt binnen de contouren van deze begroting. Daar waar additionele middelen nodig blijken te zijn, worden deze via de reguliere P&C-documenten inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd.

2.2.2 Rollen en bevoegdheden

In zijn meest ideale vorm kan het cultuurbeleid 2021-2024 rekenen op breed draagvlak en steun van zoveel mogelijk belanghebbenden. Daarvoor is het zaak om hen de kans te geven om input te leveren. De wijze waarop de belangrijkste stakeholders input kunnen leveren wordt in overleg met communicatie verder uitgewerkt. Meer informatie is opgenomen in de communicatie paragraaf bij 3.2.

Uiteindelijk is het gemeentebestuur verantwoordelijk voor het opstellen van de beleidsnota en de keuzes die daarin gemaakt worden.

Het college en de gemeenteraad hebben hierbij de volgende rollen:

- Portefeuillehouder voor onder meer cultuur, wethouder Lia de Ridder, is bestuurlijk opdrachtgever voor het traject.
- De gemeenteraad is het besluitvormende orgaan. Hij stelt de kaders vast waarbinnen het cultuurbeleid wordt opgesteld. Aan het eind van het project legt het college van B&W ter besluitvorming aan de raad het definitieve voorstel voor met de daarbij behorende cultuurnota.

2.3 Randvoorwaarden, organisatie en betrokkenheid

De werkzaamheden ten behoeve van de totstandkoming van het plan zullen worden verricht binnen het taakveld cultuur en vereist een betrokkenheid van MO (m.n. beleidsterreinen onderwijs en subsidie), communicatie, financiën, RO (vastgoed, erfgoed, economie/toerisme en recreatie) en zo nodig RB.

3 Planning en communicatie

3.1 Planning

De planning is als volgt:

maart '20 – mei '20

Opstellen en aanbieden van een startnotie aan college (uiterlijk 24 maart 2020), commissie (22 april 2020) en Raad (19 mei 2020). Nadat de startnotitie is vastgesteld door de Raad start de inwonersparticipatie.

mei '20– medio juli '20

Bij de inwonersparticipatie kunnen de culturele stakeholders input geven op de uitgangspunten van de startnotitie en de evaluatie. Deze inbreng wordt verder uitgewerkt en vastgelegd in een document waarin alle ingrediënten voor het nieuwe beleid zijn bevat. Dit document wordt in het inwonersparticipatietraject nogmaals voorgelegd aan de stakeholders. Dit totale traject vindt plaats in de periode van 19 mei tot en met de eerste week van september. Bij het participatietraject wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij bestaande overleg en ontmoetingsmomenten.

september '20

Op basis van alle inbreng wordt een definitief cultuurbeleid 2021 – 2024 opgesteld.

oktober '20 – medio november '20

Het bestuurlijke besluitvormingsproces vindt plaats in de maanden oktober en november. Uiterlijk 6 oktober besluit het college om het beleid voor de periode 2021-2024 aan de Raad ter besluitvorming vast te leggen (uiterlijk 17 november 2020).

medio november '20 – december '20

Inwoners van Wassenaar worden geïnformeerd over het nieuwe beleid en tevens worden praktische stappen gezet om dit beleid per januari 2021 in te kunnen laten gaan, zoals publicatie van de nieuwe regelingen, aanpassing van de teksten op de website et cetera.

vanaf januari '21

Uitvoering van het vastgestelde cultuurbeleid 2021-2024 gedurende die periode.

3.2 Communicatie

De communicatiestrategie en -aanpak wordt in overleg met de afdeling communicatie nader uitgewerkt. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij reeds bestaande overleg- en ontmoetingsmomenten. Dit om de inbreng van het culturele veld in Wassenaar zo gebruiksvriendelijk en efficiënt mogelijk vorm te geven. Het ophalen van input vanuit het culturele veld is een belangrijk onderdeel van de inwonersparticipatie. Er wordt ingezet op een doelmatige, efficiënte en haalbare vorm waarbij de belangrijkste stakeholders worden betrokken. Dit wil zeggen dat belangrijke stakeholders geconsulteerd worden, maar er bijvoorbeeld geen uitgebreide enquêtes onder de inwoners van Wassenaar worden uitgezet.

Bijlagen

Bijlage 1: raadsvoorstel en -besluit